

Nr 1246

Av herr **Fridolfsson** i Stockholm **m. fl.**, i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 136, med förslag till lag om ändring i giftermålsbalken, m. m.*

(Lika lydande med motion nr 991 i Första kammaren)

I Kungl. Maj:ts proposition nr 136 med förslag till lag om ändring i giftermålsbalken, m. m. uttalar departementschefen (s. 70) att det inte kan bestridas att en förändring har skett av »de etiska värderingar på vilka den äktenskapliga samlevnaden bygger», och fortsätter: »Mot denna bakgrund är det naturligt att åtskilligt i äktenskapslagstiftningen behöver ändras. Ändrade samhällsförhållanden och nya etiska värderingar måste få sätta spår i en lagstiftning, som är av så central betydelse både för enskilda och för samhället.»

Till intäkt för detta tas bl. a. den för äktenskapet som institution beklagliga statistiken under de snart 50 år som har gått sedan 1920 års giftermålsbalk trädde i kraft. År 1920 upplöstes drygt 25 500 äktenskap genom dödsfall men bara 1 325 genom skilsmässa. År 1966 däremot upplöstes omkring 33 000 äktenskap genom dödsfall medan antalet skilsmässor var hela 10 288 stycken. Mot bakgrunden av dessa siffror framhåller departementschefen (s. 69) att äktenskapet visserligen fortfarande är av »grundläggande betydelse för hela vårt samhälls- och kulturliv», men att »utvecklingen har gjort att äktenskapet fått mindre betydelse än förr som trygghetsfaktor».

Av departementschefens uttalande framgår det att han knappast anser den tragiska utvecklingen av skilsmässofrekvensen som något ur samhällsynpunkt eller andra aspekter särskilt gagneligt.

Man finner det emellertid, med departementschefens uttalande i tankarna liksom i många andra sammanhang, minst sagt tveksamt om det är lämpligt att helt anpassa lagstiftningen efter utvecklingen. En sådan anpassning av lagstiftningen kan givetvis i många fall leda till resultat som är skadliga för både individen och samhället. Det finns alla skäl att fortfarande tillmäta äktenskapet den allra största betydelse som trygghetsfaktor, om man med trygghet inte enbart avser ekonomisk trygghet. Bedömer man således äktenskapet som en värdefull samhällsinstitution, om vilken man bör slå vakt, bör det vara naturligt att man låter lagstiftningen dominera över och styra utvecklingen i detta sammanhang som i så många andra.

Ett mycket tungt vägande skäl att bibehålla den grundläggande värderingen om äktenskapet som en ur samhällssynpunkt nödvändig institution utgör självfallet även hänsynen till barnen. Det är därför erforderligt att mot departementschefens yttrande (s. 70) att man i en framtida lagstiftning bör »lägga ökad vikt vid att äktenskapet är en form för frivillig samlevnad mellan självständiga personer» göra den invändningen att en sådan utformning av lagstiftningen skulle innebära en minskning även av barnens trygghet. En väsentlig strävan måste vara att barnen får växa upp under trygga och harmoniska förhållanden. Det är följaktligen även på grund därav starkt motiverat att i framtiden låta lagstiftningen styra utvecklingen på detta område, som är av grundläggande betydelse för samhället. Utvecklingen kan eljest ta sig destruktiva uttryck.

Sammanfattningsvis bör alltså huvudprincipen vid äktenskapslagstiftning vara att man slår vakt om äktenskapet såsom en värdefull samhällsinstitution och genom lagregler motverkar att denna nedbrytes av utvecklingen.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen vid behandlingen av proposition nr 136 måtte godkänna den i motionen angivna huvudprincipen för lagstiftningsarbete på äktenskapsrättens område samt i skrivelse till Kungl. Maj:t giva till kända vad i motionen anförts.

Stockholm den 29 oktober 1968

Filip W. Fridolfsson (h)
i Stockholm

Rolf Eliasson (h)
i Moholm

Carl Eric Hedin (h)

Allan Åkerlin (h)

Nils Carlshamre (h)

Ingrid Sundberg (h)

Gunnar Oskarson (h)

Per-Eric Ringaby (h)

Mårten Werner (h)

Tore Nilsson (h)